

Plenarhandling

B9-0456/2023

6.11.2023

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av uttalanden av rådet och kommissionen

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om effektiviteten av EU:s sanktioner mot Ryssland
(2023/2905(RSP))

**Sergey Lagodinsky, Saskia Bricmont, Anna Cavazzini,
Francisco Guerreiro, Mounir Satouri**
för Verts/ALE-gruppen

Europaparlamentets resolution om effektiviteten av EU:s sanktioner mot Ryssland (2023/2905(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Ukraina och om Ryssland, särskilt efter upptrappningen av Rysslands krig mot Ukraina i februari 2022,
- med beaktande av de elva på varandra följande sanktionspaket mot Ryssland som EU antagit sedan februari 2022,
- med beaktande av det förhandlingsmandat som antogs av utskottet för industrifrågor, forskning och energi den 9 februari 2023 och som godkändes i kammaren den 15 mars 2023,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om fastställandet av brottsrekvisit och påföljder med avseende på överträdelser av unionens restriktiva åtgärder,
- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Ryssland har sedan den 24 februari 2022 fört ett olagligt, oprovocerat och orättfärdigt anfallskrig mot Ukraina. Detta anfallskrig utgör en grov och flagrant kränkning av FN-stadgan och av grundläggande principer i folkrätten. Som svar på Rysslands anfallskrig har EU antagit extremt stränga sanktioner genom elva på varandra följande sanktionspaket som riktar sig mot den ryska politiska eliten och viktiga sektorer i den ryska ekonomin.
 - B. Det uttalade syftet med sanktionerna är att orsaka kännbara konsekvenser för Ryssland till följd av dess handlingar och att effektivt hindra dess förmåga att fortsätta sitt anfallskrig, genom att försvaga landets ekonomiska bas, hindra dess tillgång till militär teknik och militära komponenter och undergräva den ryska politiska och ekonomiska elitens stöd till regimen.
 - C. EU har infört en rad import- och exportrestriktioner mot Ryssland som en del av de ekonomiska sanktionerna för att maximera deras negativa konsekvenser för den ryska ekonomin. EU:s tullmyndigheter är ansvariga för att genomföra dessa förbud.
 - D. EU har också antagit riktade sanktioner mot Belarus och Iran som svar på deras involvering i Rysslands anfallskrig.
 - E. I juni 2022 antog rådet ett sjätte sanktionspaket som förbjuder inköp, import eller överföring av råolja sjövägen och vissa petroleumprodukter från Ryssland till EU. Naturgassektorn och kärnenergisektorn omfattades inte av sanktionerna. Många undersökningar visar att EU är i stånd att ersätta rysk gas fullt ut. Trots målet inom ramen för RepowerEU att få ett slut på EU:s beroende av ryska fossila bränslen senast

2027 har EU importerat rekordstora mängder flytande naturgas från Ryssland till ett värde av miljarder euro.

- F. De flesta experter varnar för att även om sanktionerna är verkningsfulla så är konsekvenserna av dem inte tillräckliga för att begränsa Rysslands förmåga att föra krig mot Ukraina, och kräver ytterligare åtgärder för att öka sanktionernas räckvidd och stärka verkställandet av dem.
- G. Trots de senaste sanktionspaketets framgång med att minska möjligheterna till kringgående är det direkta flödet av sanktionsbelagda varor som är av avgörande betydelse för kriget från EU till Ryssland fortfarande betydande. Undersökningar visar att flera EU-länder står för oproportionerligt stora direkta utflöden av sanktionsbelagda varor till Ryssland, däribland Polen, Tyskland och Litauen, där de sistnämnda delvis transporterar sanktionsbelagda varor via Belarus.
- H. Ryssland har också fortsatt tillgång till EU-varor som omfattas av restriktioner via leveranskedjor som går genom tredjeländer, vilket gör det lättare att kringgå sanktionerna, särskilt Belarus, Georgien, Turkiet, Kirgizistan, Armenien och Kazakstan.
- I. Eu utsåg i december 2022 David O'Sullivan till internationellt särskilt sändebud för genomförandet av EU:s sanktioner. Ett särskilt verktyg för att motverka kringgående ingick i det senaste sanktionspaketet, som antogs i juni 2023.
- J. De allt närmare förbindelserna mellan Ryssland och Kina, både när det gäller handel med energi och varor med dubbla användningsområden, samt diplomatiskt och strategiskt stöd, har hämmat effekterna av EU:s sanktioner mot Ryssland.
- K. Det ryska civilsamhället och oppositionella som lever i exil i EU har kämpat med de oproportionerliga konsekvenserna av vissa av sanktionerna på deras dagliga liv på sätt som inte är i överensstämmelse med målet för EU:s sanktionspolitik och i stället skadar EU:s trovärdighet.
 - 1. Europaparlamentet upprepar sin orubbliga solidaritet med Ukrainas folk och ledning och sitt stöd för dess oberoende, suveränitet och territoriella integritet inom landets internationellt erkända gränser.
 - 2. Europaparlamentet upprepar sitt starkaste fördömande av Rysslands olagliga, oprovocerade och oförsvarliga anfallskrig mot Ukraina liksom av den belarusiska regimens inblandning. Parlamentet kräver att Ryssland och dess proxystyrkor upphör med alla militära handlingar och att Ryssland drar tillbaka alla militära styrkor, proxyaktörer och militär utrustning från Ukrainas hela internationellt erkända territorium, upphör med sina tvångsdeporteringar av ukrainska civila och friger alla frihetsberövade ukrainare.
 - 3. Europaparlamentet understryker att eftersom EU:s sanktioner mot Ryssland är ett utrikespolitiskt instrument som syftar till att få ett slut på ett olagligt krig, kan kringgåendet av sådana exportrestriktioner för varor som är av avgörande betydelse för kriget i vissa allvarliga fall betraktas och lagföras som medhjälp till Rysslands krigsförbrytelser.

4. Europaparlamentet uttrycker sin djupa oro över den pågående handeln med sanktionsbelagda varor som är av avgörande betydelse för kriget mellan EU-länder och Ryssland. Parlamentet beklagar djupt den mycket bristfälliga efterlevnadskulturen när det gäller EU:s sanktioner mot Ryssland. Parlamentet fördömer den praxis som går ut på att sanktionsbelagda varor från EU säljs till företag eller enskilda personer från tredjeländer, medan varorna fortfarande befinner sig i EU, och därefter transporteras direkt till Ryssland. Parlamentet fördömer de företag, även i EU, som avsiktligt kringgår sanktionerna och genererar massiva vinster och därmed undergräver EU:s insatser för att stödja Ukraina.
5. Europaparlamentet är djupt oroat över att flera tredjeländer enligt uppgift hjälper Ryssland att kringgå sanktionerna. Parlamentet uppskattar i detta avseende det arbete som utförs av det internationella särskilda sändebudet för genomförandet av EU:s sanktioner, David O'Sullivan. Parlamentet välkomnar inkluderingen av det nya verktyget för att motverka kringgående av sanktionerna i det elfte antagna sanktionspaketet. Parlamentet är oroat över rapporterna om att Azerbajdzjan "tvättar" rysk gas. Parlamentet kräver att alla tänkbara verktyg snarast möjligt används för att få Azerbajdzjans regering att upphöra med sitt samarbete med den ryska regimen.
6. Europaparlamentet insisterar på att kringgående av unionens restriktiva åtgärder, bland annat genom att överföra varor till en destination där import, export, försäljning, inköp, överföring, transitering eller transport av dem omfattas av restriktioner, bör kriminaliseras på EU-nivå. Parlamentet betonar att det är avgörande för verkställandet att EU snabbt kriminaliserar direkta överträdelse av sanktioner, även när de begås av grov oaktsamhet, samt indirekta överträdelse av sanktioner genom kringgående av unionens restriktiva åtgärder. Parlamentet bekräftar i detta avseende sin ståndpunkt till kommissionen förslag till direktiv om fastställande av brottsrekvisit och påföljder med avseende på överträdelse av unionens restriktiva åtgärder.
7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ställa mer mänskliga resurser och tekniskt stöd till förfogande för de nationella tullmyndigheter som arbetar med att aktivt utreda alla bevis eller misstänkta fall av kringgående av sanktioner som begås av företag i EU, oavsett om de är avsiktliga eller inte.
8. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se över sin nationella sanktionslagstiftning, utbilda de myndigheter som ska verkställa sanktionerna på lämpligt sätt och öka transparensen i verkställandet där så är möjligt. Parlamentet uppmanar med kraft de verkställande myndigheterna att förbättra den systematiska kontrollen av tulluppgifter.
9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att undersöka möjligheter till positiva incitament som kan användas vid sidan av ett kraftfullare och mer omsorgsfullt verkställande, såsom krav på att företag ska bevisa att de följer sanktionerna fullt ut för att kunna komma i fråga för anbudsförfaranden.
10. Europaparlamentet betonar de brittiska myndigheternas relativt framgångsrika genomförande och verkställande av sanktioner och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att öka det tekniska samarbetet med Förenade kungariket och utbyta bästa praxis. Parlamentet betonar behovet av fortsatt nära samordning och utbyte av

bästa praxis när det gäller verkställandet av sanktioner med Förenta staterna, likasinnade partner i Asien och Stillahavsområdet och i hela världen, inbegripet relevanta internationella institutioner.

11. Europaparlamentet betonar att genomförandet av sanktionerna i så stor utsträckning som möjligt bör minska eventuella negativa humanitära effekter eller oavsiktliga konsekvenser för personer som inte omfattas av dessa åtgärder. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen och medlemsstaterna att minimera de negativa konsekvenserna för det ryska och belarusiska civilsamhället och oppositionsföreträdare i exil, eftersom man inte genom att skada dem bidrar till att uppnå det uttalade målet med sanktionerna, nämligen att begränsa Rysslands förmåga att föra sitt anfallskrig mot Ukraina. Parlamentet uppmanar kommissionen att se över sin tolkning av sanktionerna, som leder till beslagtalande och förverkande av föremål och fordon som endast är avsedda för personligt bruk. Parlamentet betonar att en sådan överdriven efterlevnad motverkar sanktionernas mål och funktion.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att snabbt anta ett tolfte sanktionspaket som utvidgar sanktionernas räckvidd, särskilt för ekonomin och energisektorn, genom att förbjuda import av fossila bränslen, uran, kärnteknik och diamanter från Ryssland. Parlamentet vill dessutom att det tolfte sanktionspaketet utvidgar de nuvarande tillståndsgivningsreglerna för militär användning och för produkter med dubbla användningsområden till att omfatta en mycket större grupp av krigsrelevanta varor, inbegripet digitala komponenter.
13. Europaparlamentet uppmanar rådet att enas om en snabb och fullständig utfasning av rysk gas från unionsmarknaden, bland annat genom att stoppa direkt och indirekt import av rysk flytande naturgas.
14. Europaparlamentet kräver sanktioner mot Rysslands kärnsektor, inbegripet individuella sanktioner mot Rosatoms ledning, i syfte att minska och fasa ut Rysslands närvaro i Europas kärnenergiesektor, förhindra tekniköverföring till Rosatom, hindra fartyg från Atomflot, ett dotterbolag till Rosatom, från att anlöpa EU:s hamnar och öka det internationella trycket för att upphäva ockupationen av kärnkraftverket Zaporizjzja och mer allmänt säkerställa säkerheten i konflikttrabbade kärnkraftverk.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att, med avseende på ett fullständigt förbud mot import av alla ryska energiprodukter, markant sänka pristaket för rysk råolja.
16. Europaparlamentet betonar att Belarus fortfarande är en kanal från EU till Ryssland för sanktionsbelagda varor som är av avgörande betydelse för kriget. Parlamentet begär därför att de restriktiva åtgärderna mot Belarus fullt ut anpassas till de åtgärder som för närvarande tillämpas mot Ryssland.
17. Europaparlamentet uttrycker allvarlig oro över den ökande handeln med varor med dubbla användningsområden mellan Kina och Ryssland och uppmanar kommissionen att använda det tolfte sanktionspaketet för att ytterligare rikta in sig på kinesiska företag som säljer utrustning som skulle kunna användas i vapen för att stödja Rysslands krigsmaskin.

18. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att öka sin transparens och professionalism när det gäller hur de identifierar personer som bör bli föremål för eller frigges från personliga sanktioner. Parlamentet upprepar att det nuvarande sättet att fungera skadar det befintliga sanktionssystemets anseende.
19. Europaparlamentet uppmanar alla medlemsstater att stå enade i sitt svar på Rysslands anfallskrig mot Ukraina och att tillhandahålla omfattande och materiellt stöd till Ukrainas energisektor under den kommande vintersäsongen.
20. Europaparlamentet uppmanar alla kandidatländer och potentiella kandidatländer att anpassa sig till EU:s sanktionspolitik och att genomföra den med högsta möjliga kontroll.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ytterligare intensifiera sina diplomatiska insatser för att bredda koalitionen av länder, bland annat i Afrika, Asien och Sydamerika, som har anslutit sig till och stött sanktionerna.
22. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas parlament och de ryska myndigheterna.